

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۳۶۲

سند جامع توسعه هوافضای کشور

مصوبه «سند جامع توسعه هوافضای کشور» در جلسه ۷۲۸ مورخ ۹۱/۱۰/۱۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی و براساس مصوبه شورای ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور و در اجرای بند الف قسمت اول فصل پنجم نقشه جامع علمی کشور و مصوبه جلسه ۶۵۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسیده است.

تهران، خیابان فلسطین شمالی، شماره ۳۰۹
دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی
تلفن: ۶۶۴۱۹۶۴۲. نمابر: ۶۶۹۷۴۵۳۵
www.sccr.ir . Email: nashr@sccr.ir
naghshesh@iranculture.info

فهرست

- مقدمه..... ۵
- فصل ۱: تعاریف اختصاصی..... ۸
- فصل ۲: چشم انداز..... ۹
- فصل ۳: ارزش های بنیادین..... ۱۰
- فصل ۴: سیاست های کلان..... ۱۲
- فصل ۵: اهداف و راهبردهای کلان..... ۱۴
- فصل ۶: سازوکار اجرایی نمودن و نظارت بر اجرای سند..... ۲۱

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
سازمان فضایی جمهوری اسلامی ایران
ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

مصوبه «سند جامع توسعه هوافضای کشور» که در
جلسه ۷۲۸ مورخ ۹۱/۱۰/۱۹ شورای عالی انقلاب
فرهنگی و براساس مصوبه شورای ستاد راهبری
اجرای نقشه جامع علمی کشور و در اجرای بند الف
قسمت اول فصل پنجم نقشه جامع علمی کشور و
مصوبه جلسه ۶۵۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی به
تصویب رسیده است، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ
می شود:

مقدمه

موضوع سند حاضر، توسعه علوم، فناوری و صنایع دانش بنیان بخش هوافضای کشور می‌باشد که شامل کلیه نهادها و عامل‌هایی است که به نحوی در امر شناسایی و بهره‌برداری از فضا و هوا جهت کاربردهایی از قبیل فعالیت‌های رسانه‌ای و مخابراتی، تصویربرداری، شناسایی و جابجایی محموله‌ها در هوا و فضا دخیل هستند.

فعالیت‌های بخش یاد شده حوزه‌های آموزش و پژوهش، اکتساب و توسعه فناوری، فعالیت‌های صنعتی و ارائه خدمات را در بر می‌گیرد و از مهم‌ترین خصوصیات آن‌ها این است که به دلیل سرعت بالای تحولات فناورانه و کم بودن فاصله تحقیقات تا پیاده‌سازی صنعتی می‌توان بخش هوافضا را کاملاً دانش بنیان دانست.

از منظر اسناد بالادستی نیز این بخش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و در نقشه جامع علمی کشور، هوافضا به عنوان یکی از اهداف بخش نظام علم و فناوری^۱ و موارد اولویت‌های «الف» فناوری^۲ تعیین شده است. همچنین هوافضا نقش مؤثری در توسعه دیگر فناوری‌های اولویت‌دار دارد.

رشد سریع مخابرات ماهواره‌ای، پیش‌بینی چندین برابر شدن بازار درخواست مشاهده زمین تا سال ۲۰۲۰، تخمین بازار بیش از ۳۰۰۰ میلیارد دلاری هواپیماهای تجاری در بیست سال آینده و حجم عظیم و رو به رشد خدمات هوانوردی که حاکی از رشد قریب به ۵۰ درصدی صنعت هوایی از حیث نسبت درآمد در کیلومتر، در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ بوده‌است، مؤید اهمیت اقتصادی موضوع می‌باشد. علاوه بر آن، دانش بنیان بودن بخش بزرگی از فعالیت‌های این بخش و ارزیابی بازار کار حدود یک میلیون نفری آن در منطقه در سال ۲۰۰۹، اهمیت اقتصادی آن را مضاعف نموده‌است.

نقش این بخش در ارتقای اقتدار و امنیت ملی، پیش‌رانی علم و فناوری در دیگر زمینه‌ها و منافع حاصل از سرریز فناوری‌های توسعه‌یافته یا بومی‌سازی شده به دیگر بخش‌ها نیز از جمله دیگر عواملی هستند که هوافضا را، در سطح جهانی، به یک بخش راهبردی تبدیل کرده است.

علاوه بر آن در کشور ما، دستاوردهای اخیر به ویژه طراحی، ساخت و پرتاب ماهواره‌ها و طراحی و ساخت انواع هواپیماها

۱. بخش سوم از فصل دوم نقشه جامع علمی کشور

۲. بخش دوم از فصل سوم نقشه جامع علمی کشور

و دیگر هواگردها سبب افزایش عزت و خودباوری ملی شده و تراز جمهوری اسلامی ایران را در چشم ناظران جهانی ارتقا بخشیده است.

برخی ویژگی‌ها، ظرفیت‌ها و توانمندی‌های خاص جمهوری اسلامی ایران، همچون سرزمین پهناور و موقعیت ممتاز ژئوپولیتیک، تجربه کسب توانمندی در ساخت، پرتاب و قراردادن ماهواره، فضاپیما و سایر اجسام پرنده در فضا و بهره‌برداری از آن‌ها، سابقه طولانی در فعالیت‌های هوایی و هوانوردی و وجود زیرساخت‌های مناسب فرودگاهی، تجهیزات ناوبری و تعمیرات و نگهداری، صنعت ساخت انواع اجسام پرنده، دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کلاس جهانی، نیروی انسانی مستعد، نخبه و متخصص، ضرورت توجه ویژه به این بخش را نمایان می‌سازد.

وجود این ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها در کنار فرصت‌های پیش‌رو، نوید موفقیت‌هایی بزرگ را در آینده‌ای نه‌چندان دور می‌دهد؛ موفقیت‌هایی که در صورت وجود برنامه‌ای جامع و تلاش مستمر و همدلانه بازیگران بخش هوافضا، دور از دسترس نخواهد بود.

فصل ۱

تعاریف اختصاصی

سند: سند جامع توسعه هوافضای کشور (سند حاضر)

بخش هوافضا: کلیه نهادها و عامل‌های دخیل در امر بهره‌برداری از فضا و هوا و توسعه علوم و فناوری‌های مربوطه، جهت کاربردهای مخابراتی، شناسایی و جابجایی

منطقه هوایی: ناحیه اطراف کره زمین تا ارتفاع تعیین شده توسط کنوانسیون‌های بین‌المللی

منطقه فضایی: فضای با فاصله بیش از مقدار تعیین شده توسط کنوانسیون‌های بین‌المللی از سطح کره زمین

حوزه هوایی و هوانوردی: کلیه عملیات و خدمات موثر بر تولید، آماده‌سازی، به‌روزرسانی و به کارگیری عملیات پرواز، ایمنی و خدماتی سامانه‌های پرنده از قبیل هواپیماها، بالگردها و پهپادها در منطقه هوایی

حوزه فضایی: کلیه خدمات و محصولات فضاپایه یا زمین‌پایه مرتبط با کاربری یا اکتشافات فضایی اعم از مخابرات، مشاهده زمین، سنجش از دور، ناوبری و موقعیت‌یابی، امنیت فضایی، زیست فضایی و علوم و اکتشافات فضایی

حوزه دفاعی هوافضا: کلیه عملیات و خدمات لازم در بخش هوافضا برای حفاظت و دفاع از امنیت جمهوری اسلامی ایران و ارتقای اقتدار بین‌المللی نظامی آن اعم از هوایی و فضایی.

فصل ۲

چشم انداز

با ایمان به یاری پروردگار آسمان‌ها و زمین و تکیه و توکل بر او، در افق ۱۴۰۴، بخش هوافضای جمهوری اسلامی ایران با توسعه علم و فناوری و انتشار آن، قطبی خواهد بود:

۱. اقتداربخش و موثر در امنیت ملی؛

۲. کارا و قابل اتکا در تأمین نیازهای راهبردی و جاری جامعه ایرانی و جهان؛

۳. متناسب با فرهنگ و ارزش‌های اسلامی-ایرانی؛

۴. توانمند در ثروت آفرینی، طراحی، توسعه و تولید محصولات و ارائه خدمات هوافضایی؛

۵. الهام بخش و افتخار آفرین در گسترش مرزهای دانش و توسعه فناوری هوافضا؛

۶. پیشران دیگر حوزه‌های علم، فناوری، صنعت و خدمات؛

۷. دانش‌بنیان و توانمند در به‌کارگیری آخرین یافته‌های علمی، پژوهشی و فناوری.

فصل ۳

ارزش‌های بنیادین

ارزش‌های بنیادین مذکور در نقشه جامع علمی کشور^۱ به عنوان ارزش‌های بنیادین تمام بخش‌های علم، فناوری و نوآوری، بر این سند نیز حاکم می‌باشند. در این راستا موارد زیر به عنوان ارزش‌های بنیادین بخش هوافضای کشور مقرر می‌گردد:

۱. عدالت محوری در توسعه بخش هوافضا و برخورداری از دستاوردهای آن؛
۲. تقویت و پرورش استعداد، خلاقیت، نوآوری، خطرپذیری، شجاعت و ایثارگری؛
۳. توجه به اصل عقلانیت در مدیریت کلان حوزه و تکریم علم و عالم و احترام حقوقی و اخلاقی به آفرینش‌های فکری - علمی و بهره‌گیری از آن‌ها در چارچوب نظام ارزشی اسلام و استقرار توحید و عدالت؛
۴. علم و فناوری کمال‌آفرین، توانمند ساز، ثروت‌آفرین و هماهنگ با محیط زیست و سلامت معنوی و جسمی و روانی آحاد جامعه؛
۵. الهام‌بخش بودن در تعاملات با محیط جهانی و فرآیندهای توسعه علم و فناوری در جهان؛

۶. اخلاق محوری، تقدم مصالح عمومی بر منافع فردی و گروهی، تقویت روحیه تعاون و مشارکت و مسئولیت پذیری آحاد علمی و نهادهای مرتبط با آن؛

۷. سرمایه مشترک بشری دانستن کلیه منابع فضایی، اعم از اجرام آسمانی و مدارها و بهره‌برداری از آنها تحت نظام حقوقی عادلانه.

فصل ۴

سیاست‌های کلان

۱. تأکید بر تولید علم بومی و توسعه علوم مربوط و نظریه‌پردازی در عرصه تولید فلسفه‌های مضاف مرتبط با بخش هوافضا با تکیه بر مبانی معرفتی اسلامی؛
۲. استفاده حداکثری از توان داخلی و فعال‌سازی ظرفیت‌ها؛
۳. مسئولیت‌پذیری در حفظ و ارتقای محیط زیست؛
۴. ایجاد فرصت عادلانه برای مشارکت افراد، شرکت‌ها و نهادها در توسعه بخش؛
۵. مدیریت ساماندهی شده تأثیرات و تبعات فرهنگی طرح‌های توسعه‌ای هوافضای کشور و تهیه پیوست‌های فرهنگی برای آن‌ها؛
۶. رعایت چارچوب‌های دیپلماسی فناوری ملی در فعالیت‌ها و مشارکت‌های بین‌المللی بخش هوافضا؛
۷. بهره‌برداری از سرریز فناوری هوافضا در سایر بخش‌ها؛
۸. ایجاد مشارکت حداکثری در تمام فعالین و نهادهای موثر؛
۹. اولویت‌دهی به بخش‌های غیر دولتی در اجرا با تأکید بر حفظ نقش سیاست‌گذاری و نظارتی دولت؛
۱۰. رعایت اصول پدافند غیر عامل و صیانت از فناوری در توسعه بخش؛
۱۱. شفافیت وظایف و تمایز متولیان عرصه‌های سیاست‌گذاری و نظارت از اجرا؛

۱۲. تمرکز در سیاست‌گذاری و نظارت کلان؛
۱۳. اهتمام به ارتقای مدیریت سیستمی و انباشت دانش در دستگاه‌ها؛
۱۴. اولویت‌دهی به ارتقای سرمایه انسانی و جذب نخبگان به عنوان اصلی‌ترین عامل در توسعه فناوری؛
۱۵. اولویت‌دهی به راهکارهای میان‌بر و بدیع و توسعه قابلیت‌ها و شایستگی‌های محوری؛
۱۶. توانایی ایجاد زمینه برای فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی در این بخش با حفظ امنیت پایدار جمهوری اسلامی ایران.

فصل ۵

اهداف و راهبردهای کلان

نظر به تفاوت‌های موجود در سه حوزه راهبردی فضایی، هوایی و هوانوردی و دفاعی هوافضا، اهداف و راهبردهای کلان این حوزه‌های راهبردی در افق چشم‌انداز به صورت مجزا و به تفکیک به شرح ذیل ارائه می‌گردد:

۵-۱. حوزه فضایی

۵-۱-الف) اهداف کلان حوزه فضایی

۱. شناخت عظمت و نظم حاکم بر جهان و آسمان‌ها و پی‌بردن به حکمت و قدرت خالق جهانیان از طریق گسترش علوم و فناوری‌ها و اکتشافات فضایی؛
۲. دستیابی به جایگاه اول منطقه در تسخیر فضا و تسلط بر آن از طریق علوم و فناوری‌های مربوطه با استفاده از توانمندی‌های دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی کشور؛
۳. انجام ماموریت‌های فضایی سرنشین‌دار و قراردادن انسان در مدار با اولویت علوم، فناوری‌ها و صنایع داخل و با مشارکت جهان اسلام و همکاری‌های بین‌المللی؛
۴. طراحی، ساخت، پرتاب و بهره‌برداری از ماهواره در مدار زمین‌آهنگ و دیگر ماهواره‌ها با کاربردهای ارتباطات، سنجش از دور با اولویت فناوری و صنایع داخل و با مشارکت جهان اسلام و همکاری‌های بین‌المللی؛
۵. دستیابی به خدمات و زیرساخت‌های ارتباطات فضا پایه در

جهت تامین نیازمندی‌های کشوری و منطقه‌ای و جهانی، عمومی و تجاری و سازگار با بستر مخابراتی زمین پایه؛
۶. دستیابی به فناوری لازم برای پاسخگویی به خدمات مورد نیاز سنجش از دور و مشاهده زمین با دقت زیر ۱۰ متر؛
۷. همکاری در راستای موقعیت‌یابی، ناوبری و زمان‌سنجی در سطح ملی و منطقه‌ای مطابق با کیفیت جهانی و رقابت‌پذیر.

۵-۱-ب) راهبردهای کلان حوزه فضایی

۱. تمرکز در سیاست‌گذاری، راهبری، هماهنگی و انباشت دانش و در اجرای برنامه‌های کلان فضایی کشور با استفاده حداکثری از توان کلیه نهادها و موسسات دولتی و غیر دولتی؛
۲. حمایت از خصوصی‌سازی و فراهم نمودن بستر لازم برای ایجاد صنایع دانش‌بنیان در حوزه فضایی؛
۳. حمایت هدفمند از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی و قطب‌های علمی مورد نیاز برنامه‌های فضایی؛
۴. توسعه هوشمند و فعال همکاری‌ها و تعاملات بین‌المللی به منظور پیشبرد برنامه‌های فضایی با حفظ و حراست از دارایی‌های فضایی جمهوری اسلامی ایران؛
۵. استفاده از دستاوردهای فضایی در شناخت کیهان و توسعه اخترفیزیک و نجوم و بازخوانی ذخایر اسلامی در این عرصه و بررسی تناسب آن‌ها با علوم جدید؛
۶. حمایت از پژوهش‌های بنیادین با تکیه بر مبانی معرفتی اسلامی به منظور تولید، توسعه و تقویت علوم پایه مرتبط با فضا؛

۷. طراحی، ساخت و پرتاب سامانه‌های حامل ماهواره‌های مورد نیاز از جمله ماهواره‌های دارای کپسول زیستی و ماهواره‌های زمین‌آهنگ؛

۸. ترویج و اشاعه علوم، فناوری‌ها و دستاوردهای فضایی در اقشار مختلف جامعه به ویژه نوجوانان و نخبگان.

۵-۲. حوزه هوایی و هوانوردی

۵-۲-الف) اهداف کلان حوزه هوایی و هوانوردی

۱. تبدیل شدن به قطب منطقه‌ای و دارای جایگاه برجسته جهانی با استفاده از توان علمی و فناوری دانشگاه‌ها و مراکز علمی و صنعتی در:

الف) توسعه طراحی و تولید هواپیمای جت منطقه‌ای ۱۰۰ نفره و هواپیماهای هوانوردی عمومی^۱ متناسب با نیازهای کشور و بازارهای جهانی

ب) طراحی و تولید بالگرد متوسط و نیمه سنگین

ج) خدمات تعمیر و نگهداری و ارتقای هواگردها^۲

د) طراحی و تولید موتورهای مینی توربوجت، توربوفن سبک، توربوفن سنگین و توربوکمپرسورهای گازی با ظرفیت ۱ الی ۱۰ مگاوات

ه) طراحی، توسعه و ساخت سیستم‌های اویونیک

و) تولید علم و فناوری و منابع انسانی

۲. حضور موثر در هوانوردی جهانی با تبدیل فرودگاه بین‌المللی

۱. هواپیماهای ۲ تا ۱۹ نفره

امام خمینی (ره) به دومین قطب^۱ هوانوردی در منطقه؛
۳. ایجاد ظرفیت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری جهت تحقق
ترافیک هوایی ۵۰ میلیون مسافر و ۵۵۰ هزار تن بار داخلی
و ۵۰ میلیون مسافر و ۹۵۰ هزار تن بار در سطح بین‌الملل
و ترانزیت؛

۴. دستیابی به استانداردها و شاخص‌های ایمنی و کیفیت
خدمات پروازی در سطح بالاتر از میانگین جهانی.

۵-۲-ب) راهبردهای کلان حوزه هوایی و هوانوردی

۱. انسجام‌بخشی، ساماندهی و تنظیمات نهادی در راستای
جلوگیری از موازی‌کاری، ارتقای کارایی و هم‌افزایی نهادها
و تناسب بین مأموریت‌ها و اختیارات با رعایت تفکیک متولیان
امور سیاست‌گذاری، اجرا و نظارت از یکدیگر؛

۲. تسهیل فضای کسب و کار و ارائه مشوق‌های لازم برای
حضور حداکثری بخش خصوصی و فراهم نمودن بستر لازم
برای ایجاد صنایع و شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه فناوری
هوایی؛

۳. حمایت هدفمند از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی و
قطب‌های علمی مورد نیاز برنامه‌های هوایی و هوانوردی؛

۴. توسعه و تکمیل زنجیره تامین قطعات، تعمیرات، نگهداری،
عملیات و ارتقا با اتکا به بخش خصوصی؛

۵. بهره‌گیری از طراحی‌های مبتنی بر پایه‌های محصول^۲
مشترک در توسعه زیر سامانه‌ها؛

1. Hub

2. Platform

۶. ایجاد رقابت سازنده در ارتقای کیفیت بین شرکت‌های فعال در عرصه هوانوردی؛
۷. شبکه‌سازی در فرآیندهای تحقیق و توسعه در سطح دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی و تولید در سطح ملی و بین‌المللی با تأکید بر شکل‌دهی زنجیره ارزش؛
۸. استفاده اقتصادی و بهره‌ور از آسمان کشور با بازنگری در مسیرهای پروازی بخصوص مسیرهای ترانزیتی؛
۹. توسعه هدفمند همکاری‌ها و تعاملات علمی، فناورانه و نوآورانه منطقه‌ای و بین‌المللی و حضور موثر در مجامع جهانی و نهادهای تاثیرگذار بین‌المللی مرتبط؛
۱۰. ایجاد و استقرار سیستم جامع مدیریت ایمنی؛
۱۱. پیاده‌سازی سیستم‌های نوین مدیریت ترافیک هوایی؛
۱۲. توسعه خدمات هوانوردی عمومی با استفاده حداکثری از بخش خصوصی.

۵-۳. حوزه دفاعی هوافضا

۵-۳-الف) اهداف کلان حوزه دفاعی هوافضا

۱. باز طراحی و ساخت هواپیما و بالگرد جنگنده چند منظوره مورد نیاز در نسل پنجم؛
۲. طراحی و ساخت پهپادها (اعم از شناسایی، هدف و مراقبت) با قابلیت ارتفاع، برد و محموله بالا و نیز تهاجم در سطح رقابت پذیری جهانی؛
۳. طراحی و ساخت موشک‌های مورد نیاز جهت حفظ و ارتقای توان دفاعی و ایجاد توان بازدارندگی مؤثر در برابر

تهدیدات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای و در سطح پنجم جهان؛
۴. طراحی، ساخت، پرتاب و بهره‌برداری از ماهواره‌های دفاعی
و امنیتی مورد نیاز؛
۵. طراحی، ساخت و بهره‌برداری از سامانه‌های حامل
ماهواره‌های مورد نیاز.

۵-۳-ب) راهبردهای کلان حوزه دفاعی هوافضا

۱. رصد تهدیدات آینده و شناسایی نیاز نیروهای مسلح و افزایش توان آینده‌پژوهی و آینده‌نگاری؛
۲. ایجاد انگیزه و رفع موانع برای ارتقای تعامل با دانشگاه‌ها و صنایع و نخبگان خارج از نیروهای مسلح؛
۳. ایجاد هسته‌های نوآوری و ارتقای دفاتر طراحی و مراکز توسعه فناوری‌های سامانه‌های راهبردی با بهره‌گیری از نخبگان داخل و خارج از نیروهای مسلح؛
۴. اکتساب، بومی‌سازی و توسعه محصولات، توانمندی‌ها و فناوری‌های کلیدی و رفع گلوگاه‌های تأمین وابسته به خارج؛
۵. یکپارچه‌سازی شبکه و آرایه‌های دفاع هوافضایی؛
۶. ارتقاء و توسعه استانداردهای بومی سامانه‌های راهبردی در محصولات و خدمات؛
۷. افزایش طول عمر عملیاتی سامانه‌ها؛
۸. ارتقای هوشمندی در سامانه‌های نوین و اتصال آرایه‌های سلاح به شبکه فرماندهی و کنترل^۱؛
۹. رصد سازمان‌ها، کنوانسیون‌ها و ائتلاف‌های دفاعی منطقه‌ای و جهانی و نقش‌آفرینی موثر در چهارچوب سیاست

1. Control Command Communication Computers Intelligence (C4I)

خارجی مبتنی بر اولویتهای امنیتی و سیاسی کشور.
تبصره: در راستای اجرای راهبرد ملی ۳ از راهبرد کلان ۷
نقشه جامع علمی کشور، نهاد مذکور در اقدام ملی ۱۲ از این
راهبرد کلان به نمایندگی از شورای عالی انقلاب فرهنگی با
هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح و با رعایت سیاستهای
شورای عالی امنیت ملی سایر اهداف، سیاستهای اجرایی و
راهبردهای کلان حوزه دفاعی هوافضا را تکمیل و به تصویب
مراجع ذیربط خواهد رساند.

فصل ۶

ساز و کار اجرایی نمودن و نظارت بر اجرای سند

شورای عالی انقلاب فرهنگی وظیفه سیاست‌گذاری کلان، هماهنگی کلان و نظارت کلان بر اجرای این سند را بر عهده دارد. ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور رصد اجرای این سند را بر عهده داشته و بازنگری‌های لازم در سند و گزارش کلان مربوطه را در فواصل زمانی مشخص به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه خواهد نمود.

ساز و کار اجرایی سند در حوزه‌های سه گانه به شرح زیر می‌باشد:

۱-۶. حوزه فضایی

شورای عالی فضایی وظیفه سیاست‌گذاری اجرایی، راهبری، نظارت و تصویب برنامه‌های کلان و راهبردهای حوزه فضایی را با رعایت سیاست‌های شورای عالی امنیت ملی بر عهده دارد. سازمان فضایی جمهوری اسلامی ایران مسئولیت مدیریت اجرای مأموریت‌ها، برنامه‌ها و مصوبات شورای عالی فضایی را با استفاده حداکثری از توان کلیه دستگاه‌ها، دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، مؤسسات و مراکز دانش‌بنیان و متخصصان بر عهده دارد.

۲-۶. حوزه هوایی و هوانوردی

ستاد توسعه فناوری و صنایع دانش‌بنیان هوایی و هوانوردی

وظیفه سیاست گذاری اجرایی، راهبری، هماهنگی و ایجاد ارتباطات بین دستگاهی لازم برای گسترش فناوری و صنایع دانش بنیان در حوزه هوایی و هوانوردی در چارچوب این سند را بر عهده دارد.

این ستاد در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تشکیل می گردد و اعضای آن عبارتند از:

۱. معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری (رئیس ستاد)؛
۲. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا یکی از معاونین وی؛
۳. وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح یا معاون وی (رئیس سازمان صنایع هوایی نیروهای مسلح و یا معاون دیگر به انتخاب وزیر)؛
۴. وزیر راه و شهرسازی یا معاون وی (رئیس سازمان هواپیمایی کشوری و یا معاون دیگر به انتخاب وزیر)؛
۵. وزیر صنعت، معدن و تجارت یا یکی از معاونین وی؛
۶. رئیس مرکز همکاری های فناوری و نوآوری ریاست جمهوری؛
۷. نماینده ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور؛
۸. سه نفر از صاحب نظران حوزه هوایی و هوانوردی با حکم رئیس ستاد که حداقل یک نفر از آنان از اعضای هیئت علمی باشند؛
۹. دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد.

تبصره ۱: مصوبات ستاد فوق در چهارچوب این سند و وظایف مندرج در این بند و ابلاغ رئیس ستاد برای کلیه نهادها و دستگاه های مرتبط لازم الاجرا می باشد.

۳-۶. حوزه دفاعی هوافضا

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در چهارچوب این سند و با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح، مسئولیت ساماندهی و مدیریت حوزه دفاعی هوافضا را بر عهده خواهد داشت.

تبصره ۲: دستگاه‌های سه حوزه مذکور بر اساس تفاهم‌نامه‌های فی‌مابین و توانایی‌های بالفعل و ترجیحاً بدون ایجاد ظرفیت‌های موازی به ارائه خدمات به یکدیگر خواهند پرداخت.

تبصره ۳: دستگاه‌های متولی سه حوزه مذکور در این فصل، طی مدت یک سال از ابلاغ سند، اسناد عملیاتی حوزه خود را تدوین و پس از تصویب در مراجع ذی‌ربط، به ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور ارسال می‌نمایند.

تبصره ۴: دولت موظف است بودجه‌های مورد نیاز سه حوزه مذکور را در لویاح بودجه سنواتی و برنامه‌های توسعه پنج ساله پیش‌بینی نماید.

۴-۶. پایش شاخص‌های بخش هوافضا

پایش شاخص‌های سند توسط ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور با همکاری و با اخذ آمار و گزارش‌ها از دستگاه‌های متولی حوزه‌های مختلف و نهایی‌سازی و تلفیق آن‌ها انجام می‌شود و گزارش آن طی دوره‌های زمانی مشخص به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می‌شود.

تبصره ۵: عناوین شاخص‌های لازم در پنج سرفصل پژوهش و فناوری، آموزش و سرمایه انسانی، اقتصادی، اقتدار

و امنیت ملی و نیز زیرساختی توسط ستاد راهبری اجرای نقشه
جامع علمی کشور تعیین می‌گردد.

تبصره ۶: ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور
در صورت نیاز به اصلاح ساختارها و سازوکارهای نهادهای
ذیربط، از طریق مراجع ذیصلاح گردش کار لازم را انجام
خواهد داد.

این سند مشتمل بر یک مقدمه، ۶ فصل و ۷ تبصره به تصویب
رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است و کلیه مصوبات و
سیاست‌های مغایر با آن، لغو و بلااثر می‌باشد.

محمود احمدی نژاد
رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی